

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Bartha Fabiola ügyvéd pártfogó által képviselt "A"-né **felperesnek** a dr. Slezák Tamás ügyvéd által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) **I.r.**, **II.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) **II.r.**, **III.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) **III.r. alperes** ellen ajándék visszakövetelése iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság előtt 2006. június 14. 4.P.20.576/2005/27. számú ítélete ellen a felperes által 31. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ÍTÉLETET:

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

A felperest képviselő dr. Bartha Fabiola ügyvéd pártfogó ügyvédi díját 12.000.- /Tizenkettőezer/ Ft munkadíj + 2.400.- /Kettőezer-négyszáz/ Ft áfa, azaz összesen 14.400.- /Tizennégyezer/ Ft-ban állapítja meg.

Felhívja a Győri Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy dr. Bartha Fabiola ügyvéd részére a pártfogó ügyvéd díját az ellátmány terhére utalja ki.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az I-II-III.r. alperesek részére fejenként 10.000.- 10.000.- 10.000.- /Tízezer/ - /Tízezer/ - /Tízezer/ Ft másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 900.000.- /Kilencszázezer/ Ft fellebbezési eljárási illetéket és az állam által előlegezett pártfogó ügyvédi díjat az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

INDOKOLÁS:

A megyei bíróság a felperes keresetét elutasítva kötelezte a felperest az I-II.r. alperesnek 100.000.- 100.000.- Ft, a III.r. alperesnek 35.000.- Ft perköltség

megfizetésére azzal, hogy a feljegyzett kereseti illeték és az állam által előlegezett költség az állam terhén marad.

Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a felperesi létfenntartás veszélyeztetettségének vizsgálata nem szűkíthető le a mindennapi szükségletek anyagi fedezetének tisztázására, mert a létfenntartás körében az ajándékozó jövedelme és anyagi helyzete mellett azt is vizsgálni kell, hogy életkora, egészségi állapota miatt mennyiben rászorult, és ez a helyzet átmeneti jellegű, vagy állandósultnak tekinthető-e.

A felperes lakhatása jelenleg megoldott, az orvosszakértői vélemény szerint a felperes képzettségének megfelelő munkakör ellátására alkalmas. A felperes által csatolt foglalkozás-egészségügyi szakellátó helyi szakvélemény sem igazolja, hogy a felperes munkavégzésre nem alkalmas, csak bizonyos fajta munkavégzésre való alkalmatlanságát véleményezte a "B" Bt. által kiállított vélemény. A felperest közmunkán foglalkoztatják, ez önmagában igazolja, hogy a felperes munkát tud végezni.

Élettársa rokkantsági nyugdíjjal rendelkezik.

Önmagában az a körülmény, hogy a felperes jelenleg viszonylag alacsony jövedelemmel rendelkezik, nem ad alapot annak megállapítására, hogy az ajándék tárgyára létfenntartása érdekében szüksége van. A felperes szűkebb anyagi helyzete semmiképpen nem tekinthető olyan, a részéről befolyásolhatatlan és végleges helyzetnek, mely az általa adott ajándék visszakövetelését, mint a jogszabályban biztosított kivételes lehetőségnek az igénybevételét indokoltá tenné.

A felperesnek az ajándékozáskor számítania kellett arra, hogy lakáshelyzete nincs megoldva, az azóta is megoldatlan lakáshelyzetének terhét ajándék visszakövetelés jogcímén nem háríthatja át az I-II.r. alperesre, mint gyermekeire. Az ajándékozás ingyenes, de kétoldalú jogügylet, melynek létrejötte után a megajándékozott joga is védelemben kell, hogy részesüljön, ezért meghatározott, lényeges, komoly és valós oknak kell fennállnia ahhoz, hogy az ajándék visszakövetelhető legyen.

A felperes saját elhatározásából döntött úgy, hogy tulajdoni hányadát az I-II.r. alperesnek ajándékozza. Saját előadása szerint sem tudott legalább 2000. év óta a gyermekek tartásához hozzájárulni, a bíróság által megállapított

gyermektartásdíjakat sem fizette. Az ajándék visszakövetelésére akár létfenntartásra hivatkozással csak nyomós ok esetében kerülhet sor, és ilyen okot a megyei bíróság a felperes esetében megállapítani nem tudott.

Nem látta alaposnak a megyei bíróság a felperes Ptk.582.§. /3/ bekezdésére alapított igényét sem: álláspontja szerint ez esetben az ajándék csak akkor követelhető vissza, ha egyértelműen megállapítható, hogy valamilyen lényeges körülményre vonatkozó feltevés indította az ajándékozót az ajándékozásra és e feltevés nélkül az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor. Az ajándékozó reményei, elképzelései a feltevással nem azonosíthatóak. A felperes a 2005. szeptember 14-én tartott tárgyaláson személyes meghallgatása során azt adta elő, hogy amikor kiment ...országba, elmondta gyermekeinek, hogy mi volt a célja az ajándékozásnak: „... amiatt ajándékoztam a gyermekeimnek az ingatlanhányadomat, hogy a két gyermekem biztonságban legyen, ott élhessenek, ahol korábban is éltek...”. A felperes a Pp.3.§. /3/ bekezdése alapján történt tájékoztatás után nyilatkozott úgy, hogy azzal a feltevással adta gyermekeinek az ajándékot, hogy rászorultságában majd részére segítséget nyújtanak. Az az elvárás azonban, hogy az I. és II.r. alperes saját lakhatása terhére oldja meg a felperes lakhatásának problémáit, nem szerepel a közjegyzői okiratban, nem szerepel az sem, hogy bármilyen feltevással történt volna az ajándékozás.

Feltevással történő ajándékozás tényének igazolására a felperes ...közjegyzőt jelölte meg tanúként. A bíróság e körben a közjegyző tanúkénti meghallgatását indokolatlannak tartotta. Túlmenően azon, hogy 13-14 évvel ezelőtt történetekre a közjegyző nyilvánvalóan nem emlékezhet, maga a felperes adta elő, hogy a közjegyző azt mondta, hogy erről a feltevésről külön szóban állapodjanak meg az alperesekkel. Ebből a felperesi előadásból következik, hogy a külön szóbeli megállapodásról - ha egyáltalán volt ilyen - a közjegyző semmiképpen nem tudhatott.

A felperes kérte nővérének meghallgatását is. Az ajándékozási szerződésből látható, hogy az ajándékozási szerződés megkötésekor nem volt ott a felperes nővére. Felperes nővére a kötés körülményeiről csak közvetetten és egyoldalúan, legfeljebb a felperestől értesülhetett, akinek azonban a jogvita mikénti elbírálásához érdeke fűződik. Emiatt még a felperes előadását is alátámasztó tanúvallomás sem lenne alkalmas a feltétel igazolására, ezért a bíróság tanúkénti meghallgatását indokolatlannak tekintette.

Kiemelte a megyei bíróság, hogy az ajándékozási szerződés megkötésekor az I-II.r. alperes 7, illetve 5 éves volt. Életszerűtlen és kizárható is, hogy a felperes az akkor 5 és 7 éves gyermekekkel közölte volna, hogy

ajándékozásra azzal a feltevessel került sor, hogy gyermekeivel a viszony mindvégig megfelelő marad. A felperes azon előadása, hogy „hiszen ez így természetes”, az ajándék visszakövetelésének megalapozásához nem elegendő. Az ajándékozási szándékot meghatározó lényeges feltételről egyértelműen megállapítható kell, hogy legyen az, hogy valamilyen lényeges körülményre vonatkozó feltevés indította az ajándékozót az ajándékozásra és e feltevés nélkül az ajándékozásra kétséget kizáróan nem került volna sor. Életszerűnek látta és a megyei bíróság is azt fogadta el, ahogy arról a felperes az első meghallgatásakor nyilatkozott, hogy az ajándékot azért adta, hogy a gyermekei változatlan körülmények között élhessenek, további feltételt pedig ehhez a felperes bizonyítani nem tudott. Ugyan feltételezhető, hogy a felperes bízott abban, miszerint gyermekeivel a viszony megfelelő marad, de ez csak olyan remény lehetett, amelyet a felperes az ajándékozás feltételeként nem nyilvánított ki.

Az I. és II.r. alperes a felperessel szemben visszautasító viselkedést csak azt követően mutatott, hogy a felperes tőlük az ajándékot visszakövetelte, illetve II.r. alperes felperes korábbi svájci tevékenysége miatt utasította el a felperes közeledését. A családi élet felbomlásához a felperes új kapcsolata és elköltözése vezetett, a megfelelő szülő-gyermekei viszony fenntartása érdekében a felperes sem az elvárható magatartást tanúsította, téves feltevésre a felperes az ajándék visszakövetelése érdekében annak bizonyítottsága esetén sem hivatkozhatna emiatt (Ptk.4.§. /4/ bekezdés).

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, annak megalapozatlanság okábóli hatályon kívül helyezése és a megyei bíróságnak a per újabb tárgyalására és új határozat hozatalára történő utasítása iránt.

Előadta, hogy ugyan az orvosszakértő véleménye szerint képzettségének megfelelő munkavégzésére alkalmas, ám a 2006. június 14-i tárgyaláson csatolta a helyi egészségügyi szakellátó véleményét is, mely szerint nagyon sokfajta munkát nem tud ellátni, munkaképessége csökkent. Kényszerszertartást, fokozott figyelmet, koncentrációt nem igénylő, balesetveszély-mentes, könnyű fizikai munkát végezhet a vélemény szerint. Ilyen munkát pedig a munkaügyi hivatal számára nem talál.

A lakhatása bizonytalan a református egyháznál, mert ott "A" - aki akkor a felperes élettársa volt - a szerződő fél, rokkantnyugdíjas, beteg ember, akivel nem kiegyensúlyozott kapcsolatban él a felperes. Így bármelyik pillanatban megszűnhet az ottholása, így ebben az esetben nem lesz hova költöznie, a jelenlegi jövedelméből albérletet nem tud fizetni.

Az alperesektől az ajándékot csak olyan mértékben kérte vissza, hogy egy 1,5 szobás lakást tudjon magának vásárolni, amelyet az alacsony rezsiköltségre tekintettel fenn tud tartani.

A gyermekei lakhatása és megélhetése biztosított, az általa visszakövetelt ajándék mértéke nem veszélyeztetné létfenntartásukat.

Előadta, hogy gyermekeihez mindig megfelelően viszonyult, 2000. évig a felperessel laktak, hétvégén jártak az édesapjukhoz. Tartásukhoz, amíg megfelelő jövedelemmel rendelkezett, mindig hozzájárult, arra okot nem szolgáltatott, hogy elforduljanak tőle.

Kifogásolta, hogy az ajándékozásnál vezérelt feltevés meglétére irányuló bizonyítási indítványát - a szerződést készítő közjegyző és a felperes testvérének meghallgatása - a megyei bíróság nem fogantatosította, a testvérét olyan körülményekre is szeretne volna meghallgatni, amelyek vonatkozásában az alperesi oldal valótlan állításokat tett.

Előadta, miszerint hivatkozott arra is az elsőfokú eljárásban, hogy a gyermekei méltatlanná váltak, vele szemben nem megfelelő hangnemet ütnek meg, rossz hírét keltik. Emiatt is kérte az ajándék visszaadását.

Álláspontja szerint a megyei bíróság által az alperesek részére megítélt ügyvédi munkadíj eltúlzott.

A fellebbezési eljárásban Pf.4. és Pf.8-9.sorszám alatt előadást tett a pert megelőző forint és devizaszámlák forgalmáról, kiadásokról melyre nézve az ítélőtábla felhívására igazolásokat is csatolt. A Pf.4. és Pf.14.sorszám alatti beadványában pedig további tanúk meghallgatása iránti indítványt terjesztett elő.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult.

Megismételve az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozataikat előadták, hogy a felperes létfenntartását nem veszélyezteti az, hogy az ingatlanon fennálló hányadát elajándékozta, lakhatása megoldott, élettársi kapcsolatban él, élettársa rokkantsági nyugdíjat kap. Önmagában az, hogy rossz anyagi körülmények között él, nem ad alapot arra, hogy az ajándékot visszakövetelje. Életkora alapján alkalmas lenne munkavégzésre, az általa becsatolt szakvélemény alapján csak meghatározott munkafajták végzésére alkalmatlan. A bíróság által beszerzett szakvélemény ezzel összhangban megállapítja, hogy végzettségének megfelelő munka végzésére alkalmas.

Semmilyen lényeges körülményre vonatkozó feltevést a felperes a perben bizonyítani nem tudott, az általa meghallgatni indítványozott tanúk nem tudtak volna olyan dologról nyilatkozni, ami a felperes állítását igazolta volna.

Az alperesek és a felperes viszonya a kereset megítélése szempontjából irreleváns, az a tény, hogy a felperes elmondása szerint gyermekei nem megfelelően viszonyulnak hozzá, nem alapozza meg a felperesnek a téves feltevésre való hivatkozását. A felperes egyébként nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy gyermekeivel nem jó a kapcsolata. Ő költözött el, amikor a gyermekek még kicsik voltak, ezután sem tartotta velük rendszeresen a kapcsolatot, nevelésükhöz anyagilag sem járult hozzá. Az I. és II.r. alperes az ajándék visszakövetelése után fordultak el a felperestől. Az I.r. alperes állást is próbált keresni a felperesnek, azonban a felperes ettől elzárkózott.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a megyei bíróság az akkori peradatokra figyelemmel nem kellő okkal utasította el a felperesnek a feltevés meglétére irányuló, az okiratot szerkesztő közjegyző, illetőleg a testvére meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát, ezért a Pp.249.§. /2/ bekezdése értelmében az ítélet tábla e körben bizonyítást kívánt lefolytatni a felperesi indítványnak megfelelően.

A felperes a testvére meghallgatásától a fellebbviteli eljárásban elállt, az 1992.szeptember 18-án kelt okiratot szerkesztő közjegyző pedig a Pf.I.20.257/2006/17. sorszámú iratában akként nyilatkozott, hogy a perbeli vagyonszétosztást megszüntető szerződést ő készítette el, azonban az ügyletkötés körülményeire az ügyletkötés óta eltelt hosszú időre való tekintettel nem emlékszik, arra külön nyilatkozni nem tud. Az ügyfelek kérelmére az általuk előadottak a közokiratban foglaltaknak megfelelően kerültek rögzítésre, a közokiratban foglaltakon túl az ügyel kapcsolatban másra nem tud nyilatkozni.

A fellebbviteli tárgyaláson (18.sz.jkv.) a felperes előadta, hogy 2007. július 4-én megszületett a gyermeke, a gyermek apjával - a korábbi élettárs "A"-val időközben házasságot kötöttek, a szolgálati lakás 2008. április 30. napjáig biztosított a számukra. A református egyházközség által adott igazolás szerint a lakáshasználati szerződés meghatározott időre 2008. április 30-ig szól, a szerződésmódosítás folyamatban van. (18/F/3.)

A felperes előadta azt is, hogy terhessége alatt nem tudta azokat a gyógyszereket szedni, amelyeket az egészségi állapota miatt szednie kellett volna, illetve a gyermek megszületését követően a gyermek szoptatása miatt sem szedhette azokat, ezért a nyugdíjfolyósító igazgatóság a

munkaképesség-csökkenés mértékének felülvizsgálata során a korábbi 67 %-os mértékről a felperes munkaképesség-csökkenését 50 %-osra módosította. A felperes az elsőfokú határozat ellen fellebbezéssel élt, az elbírálás folyamatban van. Az 50 %-os munkaképesség-csökkenés mellett megállapított rendszeres felperesi szociális járadék összege 2008. január 1-től 26.720.- Ft/hó. A felperes javára visszamenőlegesen is járandóságot állapítottak meg 2007. november 1-től 2008. január 31-ig terjedő időre nyugellátás és egyéb pótlék címén 77.640.- Ft-ot. Férje rokkantnyugdíjas, 38.000.- Ft rokkantnyugdíjjal rendelkezik.

Ezekkel az adatokkal és a pert megelőző forint és devizaszámla forgalmairól, illetőleg egyéb kiadásairól szóló igazolások adataival az ítélet tábla a megyei bíróság által megállapított tényállást kiegészítette.

A kiegészített tényállás alapján az volt megállapítható, hogy a megyei bíróság az ítéleti tényállást érdemében helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetése is érdemében helytálló.

A felperes - bár szűkös anyagi körülmények között él - létfenntartása nem veszélyeztetett: lakáshelyzete megoldott, házastársa és ő is jövedelemmel rendelkeznek. Tény, hogy a felperes munkaképessége csökkent, azonban nem munkaképtelen, az pedig, hogy a gyógyszerek szedését a születendő gyermekére, illetve annak szoptatására figyelemmel abbahagyta, és emiatt a munkaképesség-csökkenését 50 %-osra minősítették vissza, nem végleges helyzet.

A Ptk.582.§. /3/ bekezdésére alapított igényt illetően a feltevés meglétére az elsőfokú eljárás adataiból megalapozott következtetés nem vonható le, erre vonatkozó bizonyítási indítványáról a felperes részben - a testvére meghallgatása - elállt, a közjegyző pedig akként nyilatkozott, hogy a feltevés vonatkozásában előadást nem tud tenni, arra nem emlékszik. Ezen közjegyzői előadást támasztja alá egyébként a felperes személyes nyilatkozata is, miszerint a közjegyző azt mondta a feleknek a szerződés megkötésekor, hogy az ajándékozás feltételében külön állapodjanak meg az alperesekkel. Ilyen megállapodásról tehát a közjegyző nem tudhatott. Osztja az ítélet tábla azt az elsőfokú bíróság álláspontot és szintűgy életszerűnek találta azt, hogy az ajándékozáskor a felperes az akkor 5 és 7 éves gyermekekkel közölte volna, hogy az ajándékozással azzal a feltevessel kerül sor, hogy gyermekeivel a viszony mindvégig megfelelő marad.

Kiemeli az ítélet tábla, hogy a Ptk.582.§. /1/-/3/ bekezdésére alapított igény külön-külön önálló kereseti kérelemként érvényesíthető. Az elsőfokú eljárásban a felperes a Ptk.582.§. /1/ és /3/ bekezdésére alapítottan terjesztett

elő önálló kereseti kérelmet, méltatlanná válásra (Ptk.582.§. /2/ bekezdés) csupán az 582.§. /3/ bekezdésére alapított igénye - meghíúsult feltevés - alátámasztásaként és nem önálló keresetként hivatkozott. A fellebbezési eljárásban ezt az igényét már önálló kereseti kérelemként kívánta volna érvényesíteni, azonban az ilyen igényérvényesítést a Pp.247.§. /1/ bekezdése kizárja.

Az elsőfokú eljárásban a felperes a Pp.3.§./3/ bekezdésén és a Pp.141.§./6/ bekezdésén alapuló figyelmeztetés ellenére további a közjegyző és a testvére meghallgatásán túl további bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ezért a további tanúk meghallgatására irányuló bizonyítási indítványát az ítéletábra - figyelemmel a Pp.235.§. /1/ bekezdés utolsó fordulatra - mellőzte.

A per tárgyának értékét a felperes 25 millió Ft-ban állapította meg (Városi Bíróság 13.P.20.056/2005/4.), erre és az elsőfokú eljárásban kifejtett jogi képviseleti munkára tekintettel sem eltúlzott az alperesek javára a jogi képviseleti díjból álló elsőfokú perköltségként megítélt összeg.

Mindezekre figyelemmel az ítéletábra a Pp.253.§. /2/ bekezdése értelmében a megyei bíróság érdemben helyes ítéletét helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp.78.§. /1/ bekezdése alapján köteles a 32/2003. (VIII.22.) IM sz. rendelet 1.§. /1/ bekezdése, 3.§. /1/, /2/ bekezdés a./ és b./ pontja, /5/ bekezdése alapján megállapított jogi képviseleti díjból álló perköltsége megfizetésére azzal, hogy a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket, valamint a felperes részére kirendelt pártfogó ügyvéd díját a felperes költségmentessége folytán az állam viseli (Pp.78.§. /1/ bekezdés, 6/1986. (VI.26.) IM sz. rendelet 13.§. /1/ bekezdés, 14.§., 7/2002. (III.30.) IM sz. rendelet 5.§. /1/ bekezdés b./, /2/ bekezdés.

Győr, 2008.évi január hó 10.napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Lezsák József sk.
előadó bíró

Dr.Vass Mária sk.
bíró